

ЦЕНТАР ЗА ЗАШТИТУ ПОТРОШАЧА "ФОРУМ" - НИШ

Ул. Цара Душана бр. 54, " Душанов базар",

Купола – локал бр. 220, 18.000 Ниш

Тел. 018 / 525 – 040, 064 / 11 – 97 – 301

www.forum-nis.org.rs , forumnis@open.telekom.rs

Саопштење за јавност поводом најаве издавања новог рачуна за струју за месец Април:

НОВИ – СТАРИ РАЧУНИ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДЕ СРБИЈЕ

Нови рачун за електричну енергију, који ће према најавама медија, бити достављен потрошачима у месецу Априлу, може се видети на сајту Министарства енергетике, развоја и заштите животне средине. На први поглед се види да се ради о непотребном трошку за припрему и штампање тог рачуна јер су у њему остале све ставке садашњег рачуна само су другачије распоређене.

Све је остало исто. Србија и даље има јединствени тарифни систем који не познаје ни једна земља ЕУ.

Рачуни за струју у којима постоје две тарифе (виша и нижа) и три боје уз додатак измишљених фиксних делова и ставком камата, су непознаница за електропривреду земаља ЕУ.

Статистика која је саставни део рачуна је савим непотребна а и највећи број грађана то неће разумети.

Очекивало се да ће коначно рачуни за струју бити јасни, да ће се коначно знати колика је стварна цена киловатсата електричне енергије и да ће се потрошња мерити у две тарифе: Нижа тарифа и виша тарифа.

Међутим и у новим рачунима ћемо поред две тарифе имати и три боје, што не примењује ниједна електропривреда у Европи.

Али да кренемо са обајашњењем ставки новог – старог:

- 1. Обрачунска снага:** Ова ставка се не примењује ни у једној електропривреди у земљама ЕУ. Под називом обрачунска снага ЕПС уствари наплаћује пројектовану снагу, која је наплаћена инвеститору приликом добијања одобрења за прикључење објекта на систем. Познато је да се приликом пројектовања прорачуната снага увећава за коефицијент сигурности и да ту снагу никада ни један корисник не користи. Међутим ЕПС наставља да сваког месеца наплаћује ту пројектовану снагу иако је она већ плаћена приликом добијања дозволе. Сем тога, наплаћивањем **Обрачунске снаге** ЕПС чини прекршај из области Европске директиве о непоштеном пословању, јер наплаћује нешто што не постоји. Наиме ако се саберу износи Обрачунских снага који се сваког месеца наплаћују на око 3.500.000 (тримилionaпетстохиљада) бројила, добија се износ који је већи од капацитета за производњу електричне енергије у Републици Србији. Што значи да се наплаћује нешто што не постоји! И да парадокс буде још већи, Обрачунска снага се наплаћује потрошачима и у периоду искључења из система снабдевања електричном енергијом.
- 2. Трошак јавног снабдевача:** Ова ставка постоји у рачунима свих електропривреда земаља ЕУ. У Србији ће се ова ставка обрачунавати према цени ``мрежарине``,

која није јединствена на нивоу Републике већ се разликује у зависности од Електродистрибуција. Тако је ``мрежарина`` најнижа у ЕД Београд а највиша у ЕД Југоисток, због чега тражимо да се утврди јединствена цена мрежарина на нивоу Републике Србије, јер ће у супротном цена струје бити највећа у сиромашном региону југоисточне Србије. **Ова ставка се такође не може наплаћивати потрошачима у периоду обуставе снабдевања електричном енергијом.**

3. **Обрачун потрошње струје:** Кроз ову ставку се уствари наплаћује стварно ангажована снага коју потрошач користи током обрачунског периода. Међутим обрачун се врши кроз две тарифе и три боје, што се не примењује ни у једној електропривреди у земљама ЕУ, где се углавном за обрачун потрошње користе само две тарифе: дневна и ноћна. Обрачун кроз две тарифе и три боје уствари има за циљ да прикрије стварну цену киловатсата електричне енергије, јер је непознаница колико се киловатсати наплаћује у којој тарифи и којој боји, па се углавном манипулише са стварном ценом електричне енергије, а произвођачка цена киловатсата електричне енергије у Србији је такође непознаница. Сем тога, овај тарифни систем дискриминише потрошаче, јер због фиксних делова, мали потрошачи плаћају вишу цену киловатсата електричне енергије. Према подацима ЕПС-а цена електричне енергије у Србији је негде око 6,26 евроцента, што је због ``јединственог тарифног система`` тешко проверити, али према истраживањима Еуростата, ако се цене електричне енергије прерачунају према куповној моћи грађана, цена киловатсата електричне енергије у Србији је негде око 13,70 евроценти, што значи да грађани Србије плаћају струју по истој цени као и грађани Француске а скупље од грађана Шведске и Финске.
4. **Попуст од пет одсто за редовно плаћање:** Добра стимулативна мера за редовно плаћање рачуна.
5. **Накнада за повлашћене произвођаче из ОИЕ:** Ова ставка постоји и на рачунима у земљама ЕУ али тражимо да се новчана средства воде на посебном рачуну и да јавност буде упозната са начином трошења новчаних средстава за ову намену.
6. **Камата:** Ставка камата је неприхватљива на рачуну ЕПС, јер ЕПС није финансијска институција и нема право да зарачунава камату за настале дугове, јер је то посао судских вештака или Народне банке Србије, што се остварује у судском поступку. **Камату на дуговања за утрошену електричну енергију не зарачунавају Електропривреде ни једне земље ЕУ.**
7. **РТВ претплата:** Иако постоји одлука о укидању РТВ претплате а у буџету Републике Србије за 2014.годину су планирана новчана средства за рад Јавног сервиса, није јасно зашто се ова ставка и даље налази у рачуну ЕПС-а.

И на крају се намеће питање: Како ћемо ући у Европску унију са оваквим односом према потрошачима од стране јавног предузећа, чији је оснивач Влада Републике Србије?!

Ниш, 02.04.2014.год.

**П РЕДСЕДНИК ЦЕНТРА ФОРУМ
и члан Националног савета за заштиту
потрошача Владе Републике Србије
мр Јован Јовановић, дипл.инг**